

11. Law of Ukraine „About amendments to the certain Laws of Ukraine regarding the special regime of investment and innovation of technology parks ", Portal: www.rada.gov.ua
12. Law of Ukraine "About innovation" Portal: <http://www.rada.gov.ua>
13. Law of Ukraine "About general principles of creation and functioning of special (free) economic zones", 13.10.1992 р. № 2673- XII.
14. Decree of Cabinet of Ministers of Ukraine, August , 6, 2014, № 385 "About approval of the Regional Development State Strategy for the period until 2020".
15. Report “Competitiveness of Regions of Ukraine”, 2013 ".
Portal Foundation for Effective Governance: www.competitiveukraine.org

Рецензент: Розпутенко І.В., д.держ.упр., професор

УДК 351

Авраменко М.М.,

аспірант

Академії муніципального управління

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Анотація. У статті розглянуті концептуальні та методологічні основи стратегічного управління територіальним розвитком, розкрита суть та необхідність розробки стратегії територіальним розвитком та управління нею в умовах трансформаційних процесів. Визначені ключові поняття “стратегічне управління”, “стратегічне управління територіальним розвитком”, їх взаємозв'язок із органами влади, напрямки реалізації.

Ключові слова: стратегічне управління, стратегічне управління територіальним розвитком, методологія стратегічного управління, об'єкти та суб'єкти стратегічного управління, прийняття управлінських рішень, концептуальні та методологічні засади при управлінні територіальним розвитком в трансформаційних умовах.

Авраменко М.М.,

аспірант

Академії муніципального управління

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫМ РАЗВИТИЕМ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ

Аннотация. В статье рассмотрены концептуальные и методологические основы стратегического управления территориальным развитием, раскрыта суть и необходимость разработки стратегии территориальным развитием и управления ею в условиях трансформационных процессов. Определены ключевые понятия

"стратегическое управление", "стратегическое управление территориальным развитием", их взаимосвязь с органами власти, направления реализации.

Ключевые слова: стратегическое управление, стратегическое управление территориальным развитием, методология стратегического управления, объекты и субъекты стратегического управления, принятия управленческих решений, концептуальные и методологические основы при управлении территориальным развитием в трансформационных условиях.

Avramenko M.M.,
graduate student
of Municipal Management Academy

CONCEPTUAL AND METHODOLOGICAL FUNDAMENTALS FOR STRATEGIC MANAGEMENT OF TERRITORIAL DEVELOPMENT IN CONDITIONS OF TRANSFORMATION PROCESSES

Annotation. The article considers conceptual and methodological fundamentals for strategic management of territorial development, the essence and the necessity to develop strategies for territorial development and its management in conditions of transformation processes have been described. Key concepts "strategic management", "strategic management of territorial development", their correlation with the authorities, areas of implementation have been determined. Today strategic management of territorial development is given more attention in comparison with the previous years due to the fact that understanding of its utilisation effectiveness has emerged among managers. Despite implementation of strategic management of territorial development by different regions, this area remains quite insufficiently examined and investigated which requires that scientists and researchers develop new systems and approaches in order to implement them subsequently.

Significant push towards analysis and forming of new strategic ideas became possible only after Ukraine's entry into European Union. It provided the possibility to set up improved and more efficient administration mechanism taking into account previous already researched conceptual and methodological principles. There is the necessity to perform brief analysis of historical process on strategic relations beginning - administration in regions in order to define main key concepts.

The aim of this particular article is to determine and research conceptual and methodological fundamentals for strategic management of territorial development, to describe the essence and the necessity to develop strategy for territorial development and its management in transformation processes.

Essential improvements happened in the research of strategic management issues, which was caused by a number of internal and external factors: social and economic, as well as political transformations, reforming of the old administrating sector and formation of new geopolitical, social and economic, as well as european integration legislative ties with the European Union.

It is expedient to examine all historical, legislative and theoretical aspects in development of new strategic relations.

In particular, to analyse reasons of strategic management origin, to research beginning of strategic management initiation in Ukraine, to determine principles of strategic management, which is the start of establishing the mechanism for implementation of strategic tasks, to understand the methodology for territorial development management. To provide an answer to a number of questions that arise during research, in particular: the object and the

subject of administration as subsidiary factors that operate in the system of correct decisions taking under strategic management and a range of other not less important issues.

Taking into consideration that every region has its peculiarities that were specified, therefore implementation of strategic regional policy will have its individual areas of implementation in determining the aim and purposes of activity, analysis and formation of potential, development of activity strategy, formation and ensuring of functioning of mechanism for implementation of region's strategy.

For example, in order to implement strategic management of territorial development, bodies of local self-government utilise main areas of activity stipulated by the Law of Ukraine "On local self-government", when establishing strategy and annual programs on economic and social development.

Decision taking in conditions of strategic development management are specific too, which also requires additional research and brief description in the article according to current legislation.

To achieve aims of territories' development strategies actions (projects, programs) are being developed, required resources are being evaluated and implementation period is being determined, which are also described.

The concept "strategic management" itself according to methodology and conceptual principles has a lot of definitions, but there is certain set of rules and actions that allows authorities to develop and achieve the main purpose of regional development.

Selection of strategic course must be based not on subjective estimations and conclusions of individual officials, but on objective criteria: thorough analysis supplemented by estimated figures and conclusions of experts council; on peculiarities of current reforming period, transition to new socially oriented model of labor and production organisation, realia stipulated by state regulation of local economic processes, in particular regional administration.

However, sometimes strategic course of region's social and economic development contradicts the requirements of short-term necessity, it is distorted under the influence of desire to fulfil local tasks, which demand fast decision taking. That is why all proposals as regards overcoming crisis situations must be motivated and substantiated taking into consideration strategic prospects. Taking into account the fact that strategic management of territory development is a very complicated process, even when taking managerial decision, it requires high qualification of managers. It is required to re-examine the mechanisms for implementation of regions' strategic policy constantly in order to improve and reform them.

New conditions of Ukraine's activity after entry into European Union are one of the main reasons that require authorities to re-examine traditional obsolete administration and planning methods at state and regional level. In order to achieve optimal management level and rational funds utilisation, decentralisation of power is proposed with granting clear authorities to bodies of local self-government and granting the status of self-dependence and high responsibility.

Strategic management of territorial development at this stage will play a crucial role in establishing new economic and trade zones, will determine new limits and routes for selling products and services and will set up new interregional ties with less risk of losses and less manifestations of shadow economy and corruption. It will allow to reproduce special purpose fund of using financial provision for strategically significant planned objects of regions according to state and municipal programs and will decrease the rate of non-performance within planned deadlines. It will allow to adopt a number of legislative acts that grant bigger guarantees and legislative safety to prepare, fulfil, implement and manage strategic

development on all territory. A range of these actions will help to separate political system from social and economic system, will allow to re-create stability and prosperity of the country.

Keywords: strategic management, strategic management of territorial development, methodology for strategic management, subjects and objects of strategic management, managerial decisions taking, conceptual and methodological fundamentals under territorial development management in transformation conditions.

Постановка проблеми. В умовах глобальних соціально-економічних перетвореннях виникає необхідність все більше уваги приділяти вирішенню питань ефективного управління територією та її розвитком. Створювати умови для ефективного та цілеспрямованого використання всіх ресурсів території, які задіяні у формуванні позитивних трансформаційних процесів. Головним інструментом у налагодженні оптимальних шляхів подолання негативних як зовнішніх та внутрішніх факторів, які впливають на розвиток окремих території, так і країни, в цілому є саме створення оптимальної стратегії та системи управління нею.

Сьогодні стратегічному управлінню територіальним розвитком, порівнюючі попередні роки, приділяють більше уваги, так як в управлінців з'явилося розуміння у ефективності його використання. Незважаючи на реалізацію стратегічного управління територіальним розвитком різними регіонами залишається досить маловивченим та дослідженим напрямком, що потребує від вчених та науковців розроблення нових систем та підходів з метою подальшої їх реалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Величезний внесок для розвитку стратегічного управління регіоном та вирішенню сучасних проблем формування відносин в управлінні стратегією території, присвячують свої праці такі вітчизняні та зарубіжні науковці, як Л.І.Абалкін, І.Х.Ансофф, О.С.Виханський, О.Л.Гапоненко, А.П.Панкрухін, М.І.Мартиненко, Г.Я. Гольдштейн, О.Г.Гранберг, Д.С.Львів, Дж.Пірс, А.А.Томпсон, К.Хаттен. Однак, існує ряд не вирішених питань, що формуються в умовах сучасності та потребують подальшого вивчення, зокрема це питання пов'язані із концептуальними та методологічними основами, їх взаємозв'язком в управлінні стратегічним розвитком регіоном.

Постановка завдання. Метою статті є визначення та дослідження концептуальних та методологічних основ стратегічного управління територіальним розвитком, розкрити суть та необхідність розробки стратегії територіальним розвитком та управління нею в трансформаційних процесах.

Виклад основного матеріалу. Відбулись кардинальні зрушення у вивчені питань стратегічного управління, що зумовлено рядом зовнішніх та внутрішніх факторів: соціально-економічними, політичними перетвореннями, реформуванням старого сектору управління та формування нових гео-політичних, соціально-економічних та законодавчих євроінтеграційних зв'язків із Європейським Союзом. Це загалом дало

величезний поштовх для аналізу та створення нових стратегічних ідей, проявило бажання створити більш удосконалений, дієвий механізм управління із врахування старих вже вивчених концептуальних та методологічних засад. Існує необхідність проведення короткого аналізу історичного процесу започаткування стратегічних відносин - управління в регіонах, з метою визначення основних ключових понять.

Отже, поняття “стратегічне управління” з’явилося наприкінці 50-х років ХХ ст. в США. Основна причина викликана необхідністю відокремити два види управління, а саме: поточне управління та управління на довгостроковий період [4, с.142]. Трансформація внутрішнього та зовнішнього середовища змусила вдосконалити теорію та практику стратегічного управління. Протягом 60-90 -х років ХХ ст. вперше у науці стратегічний менеджмент, згадується поняття, як “цілі”, “плани”, “завдання”, видозмінюються саме сприйняття стратегії та управління. Вчені сприймають ці дві категорії, як основи побудови більш ширших понять, ніж стратегічне управління підприємством чи організацією. З’являються нові течії напрямку стратегічного мислення, школи та представники цих шкіл [5, с.162].

В Україні процес побудови стратегічних відносин та управління бере свій початок лише із прийняттям Конституції України 1996 року. Спостерігається прийняття ряд законодавчих актів, що формують основу регіональної політики в Україні, зокрема: Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”, Закон України “Про місцеві державні адміністрації”, Закон України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку” [7, с.155]. З часом відбулось багато змін у розвитку стратегічних відносин, крім законодавчо-виконавчих моментів було створено ряд організаційно допоміжних факторів - створення стратегічних планів та проведення відповідного контролю державним сектором. Визначені принципи стратегічного управління: цілеспрямованості, ієрархічності, динамічної рівноваги, взаємозалежності [11, с.22]. Опрацьовано механізм реалізації стратегічних завдань, що діють у контексті оперативного управління. Сама ж методологія базується як на загальних принципах так і на принципах, що притаманні стратегічному управлінню.

Під методологією стратегічного управління, відповідно до законодавчих норм, формують наступне визначення - сукупність принципів, специфічних методів прийняття стратегічних рішень та засобів їхньої практичної реалізації, які дають змогу органам влади, організаціям раціонально використовувати свій потенціал та враховувати вимогу зовнішнього середовища у процесі досягнення цілей.

Відповідно до діючого законодавства України, об’єктами стратегічного управління територіальним розвитком визначені наступні:

- економічні - дослідження діяльності підприємств, розташованих на певній території;
- науково-технічні - дослідження науково-технічної діяльності охоплює фундаментальні наукові дослідження для народногосподарських науково-технічних проблем;
- соціальні - дослідження соціальної діяльності забезпечує розв'язання проблем підвищення рівня та якості життя людей;
- екологічні - дослідження в регіоні направлені на зниження і компенсацію негативного впливу виробництва на навколишнє середовище[6, с.28].

Суб'єктами системи стратегічного управління розвитку територій є такі: обласні ради та обласні державні адміністрації самостійно чи за допомогою регіональних агенцій розвитку, торгово-промислових палат, асоціацій бізнесу, тощо, які покликані акумулювати думку бізнесової, наукової та іншої громадськості й знаходити і запроваджувати найкращі варіанти партнерства між секторами заради ефективного виконання завдань з розвитку відповідних територій.

Суб'єкти здійснюють вплив на регіон за допомогою стратегічного управління, використовуючи при цьому стратегічне планування.

Концептуальні засади стратегічного управління регіональним розвитком визначені наступні: стратегічне планування, постановка цілей і завдань, пошук місії, реалізація інновацій та інвестицій для розвитку регіону та визначення пріоритетних напрямків регіонів в контексті євроінтеграції[8, с.231].

Важливим елементом стратегічного управління є цілі і критерії їх досягнення. Чітке формулювання цілей і критеріїв забезпечує можливість управління за результатами, створення системи мотивації, яка підвищує успішність реалізації програми, наявність зіставлення і оцінки варіанту рішень - концентрацію ресурсів на пріоритетних напрямках діяльності. Цілі на визначений період (від 1 до 5 років) і критерії їх досягнення рекомендують структурувати у чотири групи:

1. Ринкові цілі (критерії: частка самозабезпечення, тобто частка споживання, яка формується за рахунок продукції і послуг, що виробляються у регіоні, показник валового регіонального продукту, економічні пріоритети);
2. Фінансово-економічні цілі (критерії: величина бюджету регіону, прибуток, рентабельність, фінансова стабілізація, приріст фондів тощо);
3. Соціальні цілі (критерії: рівень життя населення території, частка населення, яка перебуває за межею бідності, тобто з доходом нижче прожиткового мінімуму, рівень побутового обслуговування, освіти, охорони здоров'я тощо);

4. Екологічні і природоохоронні цілі[9, с.185].

Для досягнення цілей розробляють заходи (проекти, програми), оцінюють необхідні ресурси і визначають термін реалізації.

Саме ж, поняття “стратегічне управління”, відповідно до методології та концептуальних засад, має наступне визначення, а саме: є певний набір правил та дій, що дозволяє органам влади розробити й досягти головної мети регіонального розвитку.

Стратегічне управління виявляється в п’яти функціях:

- планування стратегії;
- організація виконання стратегічних планів;
- координація дій з реалізації стратегічних завдань;
- мотивація на досягнення стратегічних результатів;
- контроль процесу виконання стратегії [1, с.30].

Поняття “Стратегічне управління територіальним розвитком” має наступне визначення: сукупність завдань, визначених у процесі побудови органами влади стратегічної політики території, враховуючи, її історичні особливості, географічне розташування, національні традиції.

Враховуючи, що кожен регіон має свої особливості, що були перелічені, то і реалізація стратегічної регіональної політики будуть мати свої індивідуальні напрямки реалізації у визначенні мети та цілей діяльності, аналізу та формування потенціалу, розроблення стратегії діяльності, формування та забезпечення функціонування механізму реалізації стратегії регіону.

Наприклад, для реалізації стратегічного управління територіальним розвитком органи місцевого самоврядування, при побудові стратегії та щорічних програм економічного і соціального розвитку, використовують такі основні напрями діяльності:

- управління соціально-економічним розвитком;
- управління бюджетом і фінансами;
- управління економікою і підприємництвом;
- управління майном і землею;
- управління зовнішньоекономічною діяльністю;
- охорона навколишнього середовища [2, ст.170]

Прийняття рішень в умовах управління стратегічним розвитком теж специфічні:

- управлінці, що приймають рішення, мають дуже важливе значення, тому на них покладається велика відповідальність за їх виконання;
- управлінські рішення, мають ризики, бо приймаються на основі гіпотез на майбутнє, які реалізуються при відповідних змінах у зовнішньому середовищі;

- управлінські рішення мають особливу складність у процесі аналізу та вибору альтернативних стратегій діяльності органів влади, така складність є наслідком невизначеності майбутнього.
- управлінські рішення стратегічного характеру мають підвищений ризик, тому їх реалізація потребує великих витрат часу, праці та коштів.

Сам же, вибір стратегічного курсу повинен ґрунтуватись не на суб'єктивних оцінках і висновках окремих посадових осіб, а на об'єктивних критеріях: всебічному аналізі, доповненому оцінками показниками і висновками експертної ради, особливостях поточного етапу реформування, переходу на нову соціально орієнтовану модель організації праці і виробництва, реаліях, зумовлених державним регулюванням локально-економічних процесів, зокрема регіонального управління.

Однак іноді стратегічний курс соціально-економічного розвитку регіону суперечить вимогам короткотермінової необхідності, спотворюється під впливом бажання вирішити локальні завдання, які вимагають швидкого прийняття рішення. Тому всі пропозиції щодо виходу з кризових ситуацій мають бути умотивовані та обґрунтовані з огляду на стратегічну перспективу. Головне завдання стратегічного управління полягає у визначенні пріоритетів подальшого розвитку, ґрунтовному опрацюванні комплексних програм і локальних масштабних заходів.

З метою вирішення, вищевказаних проблем, у частині реалізації стратегічного управління та прийнятті управлінських рішень, необхідно правильно підготувати стратегію розвитку регіону. Крім, діючого законодавства України існують Методичні рекомендації щодо формування регіональних стратегій, що визначають єдину методику підготовки стратегії регіону та щорічних програм економічного і соціального розвитку регіону для всієї країни.

Враховуючи, різні економічні, соціальні диспропорції, географічне розташування підготовлені стратегії відрізняються одна від одної. Тому сам процес підготовки стратегії регіону є дуже складним, адже вимагає від розробника стратегії дотримання цілісності, єдності, пріоритетності, що можливе лише при обов'язковому включенні пріоритетних заходів держаної стратегії України. Крім, цього необхідне створення робочої групи з представників владних структур, бізнесових кіл, наукових і громадських організацій, політичних партій тощо.

Відповідно до методичних рекомендацій існують різні періоди дії стратегій, зокрема: на середньо- строковий (4-6 років) та довгостроковий (10-15 років) періоди [10, с.17]. У таких стратегіях з урахуванням загальнодержавних пріоритетів, конкурентних переваг, обмежень, загроз і проблем розвитку кожного регіону визначаються першочергові завдання його розвитку, передбачаються дії центральних та місцевих органів

виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, спрямовані на реалізацію визначених завдань.

Регіональні стратегії розвитку можуть бути базою для розроблення середньострокових і щорічних програм економічного і соціального розвитку регіонів, угод між центральними законодавчими і виконавчими органами влади та органами регіональної виконавчої влади і місцевим самоврядуванням щодо регіонального розвитку критеріїв визначення депресивних територій [3, ст.27].

Стратегічне управління територіальним розвитком будується за допомогою вищезазначених документів, управлінці організацій та органів влади використовують їх для прийняття правильних управлінських рішень. При цьому стратегія може змінюватись в залежності від альтернативних напрямків розвитку регіону.

Висновки. Отже, враховуючи, що стратегічне управління розвитком територією дуже складний процес, навіть під час прийняття управлінського рішення, потребує високої кваліфікації управлінців. Необхідно постійно переглядати механізми реалізації стратегічної політики регіонів, з метою їх удосконалення та реформування.

Нові умови діяльності України, після вступу в Європейський Союз є чи однією із головних причин, що вимагають від органів влади переглянути традиційні застарілі методи управління та планування на рівні держави та регіонів. З метою досягнення оптимального рівня управління та раціонального використання коштів пропонується децентралізація влади із наданням чітких повноважень органам місцевого самоврядування та надання статусу самостійності та високої відповідальності.

Стратегічне управління територіальним розвитком на даному етапі зіграє вирішальну роль у побудові нових економічних та торговельних зон, визначить нові межі та шляхи збуту товарів, послуг та створить нові міжрегіональні зв'язки із меншими ризиками втрат та меншими проявами тіньової економіки та корупції. Дозволить відтворити цільовий фонд використання фінансового забезпечення для стратегічно важливих, запланованих об'єктів регіонів, відповідно до державних та міських програм і зменшить відсоток не виконання у заплановані терміни. Дозволить прийняти ряд законодавчих актів, що надасть більшої гарантії та законодавчої безпеки для підготовки, виконання, реалізації та управління стратегічним розвитком по всій території. Ряд даних заходів допоможе відокремити політичну систему від соціально-економічної системи, дозволить відтворити стабільність, добробут в країні.

Список використаних джерел

1. Стратегічне управління [Текст]: навч. посіб./ Шершньова З.Є. –К.:КНЕУ,2004. –699 с.
2. Про місцеве самоврядування в Україні [Текст]: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/98-ВР// Відомості Верховної Ради України -1997.- № 24 - ст.170;

3. Про затвердження Порядку розроблення, проведення моніторингу та оцінки реалізації регіональних стратегій розвитку [Текст]: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2011 р. № 1186// Офіційний вісник України-2011 р.- № 91- с. 126- ст. 3294;
4. Стратегія регіонального розвитку і планування території/Л.В.Хомич//Стратегічні пріоритети:наук.-аналіт. щокв. зб.-[к].,-2007-№4(5) — с.142-149;
5. Особливості та механізми стратегічного планування /Т.Е.Циба// Актуальні проблеми економіки - 2006- №2 – с.159-172;
6. Практика стратегічного планування розвитку регіонів/Д.А.Ісаченко//Регіональна економіка — 2009-№4-с.24-32;
7. Методичне забезпечення стратегічного планування в регіонах України/О.В.Панухник//Актуальні проблеми економіки — 2009-№1-с.152-157;
8. Стратегічне планування регіонального розвитку та просторовий розвиток України/С.Романюк//Зб.наук.пр.Черкас.держ.техн.ун-ту,сер.Економічні науки – Черкаси, 2008- Вип.20- с.230-237;
9. Планування пропорційності і збалансованості розвитку регіонів /Л.Качаровська //Вісник УАДУ при Президент. України – 2001- № 2(4.1) – с. 182-185.
10. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування регіональних стратегій розвитку: Наказу Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 29.07.2002 № 224 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1022.322.0> ;
11. Долішний М.І. Регіональна політика і механізм її реалізації [підручник]-К.:Наукова думка,2003.-276с.

References

1. Strategic management [Text]: teaching aid / Z.Y. Shershnyova –К.:KNEU,2004. –699 p.
2. On local self-government in Ukraine [Text]: The Law of Ukraine dated May 21, 1997 No. 280/98-BP// Bulletin of the Supreme Council of Ukraine -1997.- No. 24 - art.170;
3. On approval of Procedure for elaboration, monitoring and evaluation of implementation of regional development strategies. [Text]: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated December 16, 2011 No. 1186// Official Herald of Ukraine-2011 - No. 91- p. 126- art. 3294;
4. Strategy for regional development and territory planning//L.V. Khomych//Strategic priorities:scientific and analytical weekly digest-[к].,-2007-No.4(5) — p.142-149;
5. Peculiarities and mechanisms for strategic planning /T.E. Tsyba// Topical economy problems - 2006- No.2 – p.159-172;
6. Practice of strategic planning for regions' development/D.A. Isachenko//Regional economy — 2009-No.4-p.24-32;
7. Methodical ensuring of strategic planning in regions of Ukraine/O.V. Panukhnyk//Topical economy problems — 2009-No.1-p.152-157;
8. Strategic planning of regional development and spatial development of Ukraine/S.Romanyuk//Collection of scientific papers of Cherkasy State Technological University, series Economic sciences – Cherkasy, 2008- Issue.20- p.230-237;
9. Planning of proportionality and balance of regions' development/L. Kacharovska //Digest of Ukrainian Academy of Public Administration under the President of Ukraine – 2001- No. 2(4.1) – p. 182-185.
10. On approval of Methodical recommendations concerning forming of regional development strategies: Order of the Ministry of Economy and European Integration of Ukraine dated 29.07.2002 No. 224 [Electronic Resource]. – Access mode:

11. <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1022.322.0> ;

12. М.І. Dolishnyy Regional policy and mechanism of its implementation [textbook]-
К.:Naukova dumka,2003.-276р.

Рецензент: Іванова Т. В., д. держ.упр.,професор.

УДК 351. 82

Бєлоусов А.В.,

аспірант кафедри права та європейської інтеграції
ХарPI НАДУ

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКУ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ЯК ОБ'ЄКТУ УПРАВЛІННЯ

Анотація. В статті узагальнено наукові підходи до визначення ризику надзвичайних ситуацій як об'єкту управління, запропоновано удосконалення управлінської діяльності шляхом здійснення постійного контролю та планування комплексу заходів спрямованих на зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій.

Ключові слова: державне управління, надзвичайні ситуації, ризик надзвичайних ситуацій, управління ризиками, система управління ризиками надзвичайних ситуацій.

Бєлоусов А.В.,

аспірант кафедри права и европейской интеграции
Харри НАДУ

НАУЧНЫЕ ПОДХОДЫ К ОПРЕДЕЛЕНИЮ РИСКА ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЙ КАК ОБЪЕКТА УПРАВЛЕНИЯ

Аннотация. В статье обобщены теоретические подходы к пониманию риска чрезвычайных ситуаций как объекта управления и предоставление предложений по совершенствованию управленческой деятельности путем осуществления постоянного контроля и планирования комплекса мероприятий направленных на уменьшение риска возникновения чрезвычайных ситуаций.

Ключевые слова: государственное управление, чрезвычайные ситуации, риск чрезвычайных ситуаций, управления рисками, система управления рисками чрезвычайных ситуаций.

Belousov A.V.,

post-graduate student of the Department
of law and European integration of KRI NAPA

SCIENTIFIC APPROACHES TO THE DEFINITION OF DISASTER RISK AS A MANAGEMENT OBJECT

Annotation. This article summarizes the scientific approaches to the definition of disaster risk as a management object, the proposed improvement of management activities through the implementation of continuous monitoring and planning of complex measures aimed